

Het gesproken woord telt.

Betoog Algemene Beschouwingen bij de Programmabegroting van de gemeente Diemen 2022 van de Diemense VVD.

Eerste termijn donderdag 28-10-2021.

Geachte voorzitter,

Inleiding

Na 20 jaar Diemense politiek en na 16 jaar in deze raad een vertrouwd gezicht te zijn geweest bij deze Algemene Beschouwingen is Brigitte Wielage heden teruggetreden als fractievoorzitter van de Diemense VVD en heb ik de eer de taak van fractievoorzitter vanaf nu te vervullen. Dat is inderdaad een eer, maar tegelijk niet eenvoudig. Brigitte heeft in de afgelopen tijd het liberale geluid fantastisch laten klinken en een belangrijke bijdrage geleverd aan de Diemense politiek, hier in de raad maar ook met en tussen de inwoners van Diemen. Wij zijn haar daarvoor veel dank verschuldigd en zullen daar natuurlijk later in ander verband nog uitgebreider bij stil staan.

Ik wil de komende tijd een bijdrage leveren voor een beter Diemen, vanuit het liberale gedachten goed, met als uitgangspunten vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid. Diemen is een prachtige gemeente en ik zal mij hier ten volle voor inzetten.

Meerjarenperspectief

De gang van zaken van de laatste week rond deze begroting voelt enigszins als: Divide et impera, verdeel en heers zoals destijds toegepast door Philippus II van Macedonië (382 vChr-336 vChr) bij Griekse stadsstaten. Ik zal uitleggen waar dat gevoel door komt.

Op 20 september heeft het college de begroting voor 2022 gepresenteerd. De inkt van de begroting is nog niet droog of het boekwerk is al achterhaald. Hopelijk kan volgend jaar een reëlere begroting worden gepresenteerd!

De September circulaire die een week later is uitgebracht (27 september) zorgt ervoor dat de rode cijfers van deze begroting, alsnog zwarte cijfers worden. Met dank aan Den Haag ziet het perspectief er voor Diemen er ineens een stuk rooskleuriger uit.

Ondanks dat de begroting 2022 eigenlijk de papierbak in kan, toch wat woorden hierover. Per slot van rekening is deze begroting de nalatenschap en legitimatie van dit college. De begroting vertelt hoe dit college Diemen wil achterlaten. Wat is dan het beeld dat uit de begroting spreekt?

Zonder de September circulaire zag ons financiële perspectief er niet goed uit. Van een college mag worden verwacht dat ze al datgene doet wat nodig is om de huishouding op orde te krijgen. Maar de pijn wordt vooruitgeschoven en wordt op het bordje van een nieuw college gelegd zo lijkt het. Maar je zou ook kunnen denken dat het college al aanvoelde wat er aan zat te komen. Dan hadden er wat ons betreft voorbehouden moeten worden gemaakt in de trant van: dit is het huidige donkere wolken perspectief maar het kan nog meevallen en dat wachten we nog even af voordat we maatregelen c.q. ombuigingen gaan bespreken in de raad. Waarom wachten tot na de verkiezingen?

Terug naar de werkelijkheid van vandaag. Het is niet ongewoon dat de September circulaire kort voor de begrotingsbehandeling de cijfers wat bijkleurt. Maar hier gebeurt wat anders. Door de informatie van de September circulaire is het financiële beeld voor Diemen zoals geschetst in de begroting 2022 van 20 september fundamenteel veranderd. Hoe gaan we daarmee om? Het lijkt erop dat het College ons als raad een begroting wil laten vaststellen, die voor wat betreft de cijfers dus achterhaald is. Ook de inleidende tekst sluit niet meer aan op het financiële beeld. Plotseling staan er miljoenen positief onder aan de streep.

Ja, de Provincie en het Rijk stellen hun deadlines maar de Diemense VVD vindt dat wij een zo reëel mogelijk perspectief moeten vaststellen. Wellicht is het zinvol om nog eens te kijken naar de planning en control cyclus.

We worden nu als raad op het verkeerde been gezet. De cijfers schieten alle kanten op. Dit was met de kadernota feitelijk ook al het geval. De September circulaire leidt tot een hogere algemene uitkering, maar de lasten veranderen ook. Er zijn ongetwijfeld taken die geïntensiveerd moeten worden. Hoe gaan we daarmee om in relatie tot deze begroting? Wij vragen ons af hoe wij als Raad onze kaders kunnen stellen.

Hoe dan ook het meerjarenperspectief zoals gepresenteerd bij de Informatie van het College van 22 oktober laat dus een structureel overschot van rond een miljoen zien. Hierbij moeten we wel in ogenschouw nemen dat als het zeer hoge risico van jeugdzorg waarheid wordt, het geraamde overschot snel verdampt. Voorzichtigheid is dus geboden.

De Diemense VVD dient daarom een amendement in om dit meer realistische meerjarenperspectief als addendum aan deze begroting toe te voegen.

Zorgen

Wij zouden vele onderwerpen kunnen noemen waarover we ons grote zorgen maken zoals de onveiligheid van fietsers in de Prins Bernardlaan, de verloedering die optreedt door zwerfafval en het weinig succesvolle afvalinzamelbeleid, maar hoe belangrijk deze onderwerpen ook allemaal zijn, ik beperk me tot een paar zaken die wat ons betreft prioriteit hebben.

Ik noem dan: inwoners serieus nemen, veiligheid, wonen en de energietransitie.

Participatie

Geen woorden maar daden, dat is waar het bij participatie omgaat. Aan de hoeveelheid woorden heeft het in deze collegeperiode niet gelegen, aan de daden wel. Gelukkig zien we verbetering.

Participatie betekent voor ons bewoners in een vroeg stadium betrekken bij projecten. Goed luisteren. Elkaar respecteren. Niet schromen om plannen aan te passen als Diemenaren laten weten het graag anders te zien. Want Diemen maken we met elkaar. En dus niet bewoners zaken door de strot duwen, maar samen met de bewoners plannen maken. Zodat zij niet naar de Raad van State hoeven en plannen lang stilliggen. Ook beter voor een ieders nachtrust en woonplezier. En uiteindelijk goedkoper.

Met de Energietransitie en de Omgevingsvisie heeft het College een goede start gemaakt. Maar nu komt het erop aan ook goed in contact te blijven met bewoners en de te maken keuzes goed te motiveren. Dat geeft vertrouwen en uiteindelijk het gevoel dat er oprecht is geluisterd naar mensen. Ook al krijgt niet iedereen zijn zin. Helaas is in onze ogen en in de ogen van de bewoners de participatie met betrekking tot bijvoorbeeld Buitenlust te laat op gang gekomen. De participatie sloeg dood.

Veiligheid

Veiligheid en handhaving krijgen wat ons betreft prioriteit; hierdoor wordt Diemen fijner om te wonen, komen er huizen vrij voor hen die er recht op hebben, en daardoor kunnen we de postzegelstukjes groen in de wijken behouden voor recreatie, sport en spel. Wij ondersteunen Scheerlicht voor het tegengaan van de ondermijnende criminaliteit van harte.

Wij vinden het verder belangrijk dat er aandacht is voor fraude en cybercriminaliteit onder meer gericht op ouderen, dat er aandacht is voor het voorkomen van woninginbraken en het aanpakken en opsporen van daders. Dat zijn onderwerpen die belangrijk zijn om Diemenaren het vertrouwen te geven dat we er alles aan doen om de veiligheid te verbeteren. In dat kader zouden we graag nog wat meer ambitie zien van het college, met ander woorden op welke uitkomsten wordt er gestuurd? Dit wordt in ieder geval niet duidelijk uit het overzicht met de prestatie indicatoren.

Wonen en gebiedsontwikkeling

De afgelopen coalitieperiode is er veel tot stand gebracht. Veel nieuwe woningen zijn gerealiseerd of staan inmiddels definitief in de planning. Dan gaat het om deelplannen op Plantage De Sniep, waaronder de Punt Sniep, en om Holland Park. Meest actueel is Holland Park West. Een nieuw initiatief is bijvoorbeeld Hof van Saan.

Een probleem is dat Diemen nauwelijks meer eigen grond heeft waarop ontwikkelingen mogelijk zijn. Dit houdt mede in dat voor extra woningbouw er een afhankelijkheid bestaat van particuliere initiatieven. En Diemen zal niet of nauwelijks nog inkomsten kunnen verwerven door grondverkoop zoals bij Holland Park West. Realisatie van extra woningen zal de nodige creativiteit vragen. Bijvoorbeeld door transitie van kantoorruimte naar woningen en misschien ook door het extra faciliteren van splitsing van woningen zoals in andere gemeenten al gebeurt.

Bij de realisatie van woningen moet de nadruk liggen op middel dure huur. In Diemen is de laatste 10 jaar vooral gebouwd in het dure koopsegment en dure huur. Wat ons betreft geen inhaalslag uitvoeren door bestaande wijken te belasten met sociale huurwoningen. Het realiseren van middel dure huur bevordert de doorstroming vanuit sociale huurwoningen, die daarmee vrijkomen. Daar komt bij dat voor Diemen en directe omgeving waar Diemen ook voor bouwt het percentage sociale huur al hoog is.

Energietransitie

Een haalbare en betaalbare energietransitie krijgt de volle aandacht van de VVD. De energietransitie is één van de grootste opgaven voor de komende tijd. Hoe gaan we dat doen? Wat de Diemense VVD betreft verstandig, in kleine gedragen stappen en betaalbaar. We wonen in Diemen op een nu al compact bebouwd stuk Nederland. Daar moeten we heel zorgvuldig mee omgaan. Zo passen windmolens hier waarschijnlijk gewoon niet en moeten we sterk inzetten op zon en andere alternatieven zoals Warmte Koude opslag, aquathermie en geothermie. Bovendien moeten we goed overleg voeren met onze burens, want de rand van Amsterdam is immers het begin van Diemen.

Tenslotte

We kijken terug op een moeilijk jaar. De Coronapandemie heeft diepe sporen getrokken en laat littekens achter. Veel leed op allerlei gebied, medisch, sociaal en financieel. De overheden hebben hulp geboden en steunmaatregelen getroffen. Dat kan materieel enige verlichting betekenen, maar op persoonlijk en maatschappelijk terrein blijven de littekens. En we zijn er nog niet. Ook de voor ons liggende periode zal nog veel van ons allen vergen. Helaas lopen de besmettingen en ziekenhuis opnames weer veel te snel op. Ik houd mijn hart vast voor wat gaat komen.

Volgende week dinsdag is er weer een Corona persconferentie waarin waarschijnlijk weer nieuwe maatregelen zullen worden afgekondigd. We zijn er nog niet van af en het is de vraag wanneer we terugkeren naar het oude normaal. Dit doet veel met ons, met de samenleving als geheel en met de inwoners van Diemen. Wij willen daarbij helpen, waar nodig. Wat goed is moet zo blijven. Wat beter kan dat moet ook beter.

Diemen maken we met elkaar!

Tot zover.

Namens de fractie van de Diemense VVD,
Bert Timmer, fractievoorzitter.